ТЕОРЕТИЧНІ І ПРАКТИЧНІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВООХОРОННОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ СУБ'ЄКТАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ

ЄВДОКІМЕНКО Сергій Анатолійович - д.ю.н., доцент кафедри кримінального права, кримінології, цивільного та господарського права Вищого навчального закладу «Національна академія управління»

ORCID: 0000-0003-4700-9777

DOI 10.32782/LAW.UA.2022.3.27

Розглянуто питання щодо встановлення правоохоронних органів та їх місце у здійсненні правоохоронної функції держави. Приділяється увага взаємодії та співпраці правоохоронних органів з іншими державними та приватними органами, організаціями, що прямо чи опосередковано виконують правоохоронну функцію держави. Виділено особливості діяльності правоохоронних органів в умовах воєнного стану. Відмічено важливість такої взаємодії у попередженні злочинів та іншій профілактичній діяльності правоохоронних органів. Наголошено на необхідності удосконалення нормативно-правої основи взаємодії суб'єктів забезпечення громадської безпеки, уникаючи формального підходу до вказаного питання. Зазначено про можливість залучення громадськості до забезпечення громадської безпеки, а отже – до виконання правоохоронної функції держави. Визначено шляхи участі громадськості у формуванні державної політики в правоохоронній сфері, виділено пріоритетні напрямки реалізації інституціями громадянського суспільства правоохоронної функції держави. Висвітлено питання стосовно повноваженнь органів місцевої влади, місцевого самоврядування у реалізації правоохоронної функції держави, виділено форми участі місцевої влади у забезпеченні громадської безпеки. Зазначено про важливість участі місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади у профілактиці злочинності, як однієї зі складових реалізації правоохоронної функції держави. Вказано про зміни підходів до роботи місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади в умовах введення в Україні воєнного стану.

Ключові слова: правоохоронна функція держави, громадська безпеки, суб'єкти забезпечення громадської безпеки, взаємодія, спеціальні суб'єкти, громадськість, місцеве самоврядування, органи місцевої влади.

Постановка проблеми

Зміни, що відбуваються в державі, в тому числі пов'язані із децентралізацією державної влади в Україні значно змінили підхід до реалізації усіх її функцій. Функції суб'єктів забезпечення громадської безпеки являються складовою частиною правоохоронної діяльності держави в цілому. Крім того, забезпечення громадської безпеки є обов'язком не лише правоохоронних органів, а й інших суб'єктів (державних та приватних органів організацій до компетенції яких входить вирішення питань забезпечення громадської безпеки). Війна Російської Федерації проти України значно змінила підходи до діяльності усіх суб'єктів забезпечення громадської безпеки. Повноваження правоохоронних органів розширені. До вирішення завдань, пов'язаних із запровадженням і здійсненням заходів правового режиму воєнного стану разом із правоохоронними органами залучаються військові формування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Бандурка О. М. надав загальну характеристику поняттю «правоохоронних орга-

нів». Загуменна Ю. О. запропонувала власне бачення поняття, ознак і функцій правоохоронних органів, а також особливостей їх діяльності. Макарчук В. В. охарактеризував правоохоронні органи, як суб'єкти формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки й оборони держави. Безпалова О. І. дослідила особливості участі інституцій громадянського суспільства у процесі реалізації правоохоронної функції держави. Гудзь Т. І. визначила форми реалізації правоохоронної функції місцевого самоврядування. Дудченко О. Ю. приділив увагу правоохоронній функції, як одній з форм реалізації державної влади. Кріцак І. В. встановив особливості правоохоронної функції держави. Ткаченко І. Н. визначив місце правоохоронної функції держави серед інших її функцій.

Невирішені раніше частини загальної проблеми

Забезпечення громадської безпеки є однією із форм реалізації правоохоронної функції держави. Суб'єкти забезпечення громадської безпеки прямо чи опосередковано виконують правоохоронну функцію держави, проте виникає чимало протиріч, щодо нормативно-правового забезпечення їх діяльності, а також виконання ними повноважень на практиці.

Таким чином **метою дослідження є** визначення основних питань виконання суб'єктами забезпечення громадської безпеки повноважень із реалізації правоохоронної функції держави, надання пропозицій щодо їх вирішення.

Виклад основного матеріалу

Вважаємо, що функції суб'єктів забезпечення громадської безпеки являються складовою частиною правоохоронної діяльності держави в цілому. Забезпечення громадської безпеки є обов'язком не лише правоохоронних органів, а й інших суб'єктів (державних та приватних органів організацій до компетенції яких входить вирішення питань забезпечення громадської безпеки). Крім того, відсутнє чітке розуміння поняття правоохоронних органів України, О. М. Бандурка вважає, що правоохоронними органами називають установи й організації, що функціонують у суспільстві й державі, основними завданнями діяльності яких є забезпечення законності, боротьба зі злочинністю та іншими правопорушеннями [1, с. 8]. Одним із спеціальних та водночас основних суб'єктів забезпечення громадської безпеки є Національна поліція України, так, у ст. 2 Закону України «Про Національну поліцію» визначено основні завдання органу, а саме: 1) забезпечення публічної безпеки й порядку; 2) охорона прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; 3) протидію злочинності; 4) надання в межах, визначених законом, послуг із допомоги особам, які через особисті, економічні, соціальні причини або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги [2]. Всі зазначені завдання є окремими та водночас об'єднані єдиною метою – забезпечення безпеки в державі, а отже – здійснення правоохоронної функції. Повноваження Національної поліції у зв'язку із введенням в Україні воєнного стану значно розширено. Працівники поліції приймають участь в здійсненні евакуації, проводять розслідування по викриттю диверсантів, охороняють громадський порядок, в тому числі в населених пунктах, що знаходяться у безпосередній близькості із зоною ведення бойових дій, протистоять мародерству. Статтю 8 Закону України «Про Національну поліцію» [2] доповнено частиною четвертою, яка передбачає, що під час дії воєнного стану поліція діє згідно з призначенням та специфікою діяльності з урахуванням тих обмежень прав і свобод громадян, а також прав і законних інтересів юридичних осіб, що визначаються відповідно до Конституції України та Закону України «Про правовий режим воєнного стану». Необхідно виділити те, що Національна поліція України може отримувати безоплатно інформацію від державних органів, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб, зокрема щодо військовополонених, згідно до ч. 36 ст. 23 ЗУ «Про Національну поліцію» [2]. Також Національна поліція отримує право на конвоювання осіб, затриманих за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, узятих під варту, обвинувачe-

них або засуджених до позбавлення волі, а також охороняє їх у залі суду, за ч. 37 ст. 23 ЗУ «Про Національну поліцію» [2].

Правоохоронці розширюють співробітництво з Європейським поліцейським офісом (Європолом) та діє як Національний контактний пункт між компетентними органами України та Європолом; здійснюють представництво та забезпечують виконання зобов'язань України в Міжнародній організації кримінальної поліції – Інтерполі та виступає як Національне центральне бюро Інтерполу; здійснюють збір біометричних даних осіб, відповідно до ч. 42, 43, 45 ст. 23 ЗУ «Про Національну поліцію» [2].

Згідно із рішенням Ради національної безпеки і оборони України, введеним у дію в установленому порядку указом Президента України, утворені відповідно до законів України військові формування залучаються разом із правоохоронними органами до вирішення завдань, пов'язаних із запровадженням і здійсненням заходів правового режиму воєнного стану, згідно з їх призначенням та специфікою діяльності, закріплено в ч. 1 ст. 16 ЗУ «Про правовий режим воєнного стану» [3].

Важливе місце в системі правоохоронних органів, належить органам прокуратури. Це пояснюється специфікою роботи суб'єкта, визначеною нормами чинного законодавства [4]. Особливої уваги заслуговують повноваження з організацію та здійснення процесуального керівництва досудовим розслідування кримінальних правопорушень та інші діяння, передбачені Кримінальним кодексом України [5], об'єктом яких є відносини у сфері національної безпеки й оборони, що охороняються державою [6, с., с. 22, 23].

Для якісного забезпечення громадської безпеки надзвичайно важливим є взаємодія правоохоронних органів між собою, а також їх співпраця з іншими державними та приватними органами, організаціями, що прямо чи опосередковано виконують правоохоронну функцію держави. Питання такої взаємодії особливо актуальне, коли злочинність носить різноманітний характер, глибоко законспірована, а їй протистоїть діяльність розгалуженої мережі підрозділів, правоохоронних органів, що потребує упорядкування, взаємозв'язку, узгодженості їх спільних дій, відповідної підпорядкованості, маневру силами і засобами [7, с. 301]. Так, наприклад, діяльність слідчого полягає не лише в розслідуванні кримінального провадження по суті, а й у встановленні причин та умов, які сприяли вчиненню кримінального правопорушення. Зі змісту матеріалів кримінального провадження можна встановити за яких обставин було вчинене те чи інше кримінальне правопорушення, а також умови, які сприяли його вчиненню. Дослідивши статистичні звіти слідчих підрозділів щодо розслідуваних кримінальних правопорушень можна встановити рівень злочинності в конкретному регіоні. Такі відомості є дуже важливими для здійснення попередження злочинів, адже забезпечення громадської безпеки в першу чергу полягає в профілактичній діяльності задля недопущення порушень прав та свобод людини і громадянина. Виходячи з цього, взаємодія слідчих підрозділів з іншими підрозділами Національної поліції, а також із слідчими підрозділами прокуратури, Служби безпеки України, правоохоронними органами, до компетенції яких входить профілактика злочинності є необхідною складовою їх повсякденної діяльності. Важливим є те, щоб взаємодія правоохоронних органів та їх підрозділів при забезпеченні громадської безпеки здійснювалась на всіх рівнях, однак, нажаль виникають непоодинокі випадки непорозуміння з боку керівництва та працівників цих органів. Часто обмін інформацією між ними проводиться формально, реальні спільні заходи, пов'язані із попередженням злочинності здійснюються рідко, або полягають у формальному складанні звітів та планів тощо. Таким чином складається уявлення про те, що кожен правоохоронний орган виконує окреме завдання та має свої пріоритети. Тому доцільним є надання практичних і теоретичних рекомендацій щодо взаємодії правоохоронних органів та їх підрозділів. Законодавство, що регулює правоохоронну сферу має сприяти їх взаємодії між собою, як на рівні керівництва, так і при повсякденному виконанні обов'язків працівниками цих підрозділів. В умовах во-

єнного стану підвищується необхідність взаємодії правоохоронних органів між собою. Така взаємодія має бути, як на офіційному, так і на неофіційному (побутовому) рівні. Працівники різних правоохоронних органів спільно залучаються до виконання завдань на територіях, наближених до зони ведення бойових дій, де не виключенням є випадки відсутності мобільного зв'язку, інтернету та інших засобів комунікації, тому вирішувати оперативні і тактичні задачі доводиться на підставі усних вказівок, доручень тощо, спираючись на довіру і відданість справі заради досягнення єдиних цілей.

Що стосується забезпечення громадської безпеки, як форми здійснення правоохоронної функції держави недержавними органами, то цілком доречно буде нагадати про можливість залучення громадськості до вказаного процесу. Використання можливостей інституцій громадянського суспільства може бути корисним під час підготовки управлінських рішень відповідними суб'єктами реалізації правоохоронної функції держави, що сприятиме забезпеченню належного рівня законності та правопорядку, суспільної злагоди, соціального миру, сталого розвитку тощо. Слід зазначити, що завдяки активній участі громадськості в різноманітних суспільних процесах, у тому числі в процесах формування та реалізації державної політики у правоохоронній сфері, у конкретної людини можуть сформуватися відповідні соціальні цінності, розуміння необхідності дотримання правослухняної поведінки, обрання конкретного типу поведінки у зв'язку з усвідомленням необхідності залучення до різних аспектів громадського життя. У рамках реалізації правоохоронної функції держави інституції громадянського суспільства мають право здійснювати цілеспрямований громадський вплив на прийняття рішень суб'єктами реалізації правоохоронної функції держави (як державними, так і недержавними), запроваджувати в межах, визначених на законодавчому рівні, відповідні механізми контролю за діяльністю зазначених суб'єктів. Дотримання організаційних умов участі громадськості у формуванні державної політики у правоохоронній сфері досягається шляхом:

- застосування місцевими державними адміністраціями та місцевим самоврядуванням заходів, спрямованих на залучення громадськості до формування і реалізації державної політики у правоохоронній сфері (у тому числі на регіональному рівні);

- реальна консультація органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з громадськістю для прийняття важливих рішень, що стосуються правоохоронної сфери з метою формування практичного підходу до вирішення зазначених питань;

- забезпечення доступу до результатів всіх етапів підготовки та прийняття управлінських рішень органами виконавчої влади та місцевого самоврядування, а також надання можливості ознайомлення з умовами та причинами прийняття таких;

- покращення прозорості діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, а також роботи правоохоронних органів, шляхом висвітлення необхідної для громадян інформації на офіційних веб-сайтах, інших електронних ресурсах цих органів, усуваючи формальний підхід до вказаного питання, інформація має бути реальною, актуальною, доступною для розуміння;

- висвітлення інформації щодо проектів нормативно-правових актів, що регулюють питання правоохоронної сфери, а також оприлюднення планів, проектів регіонального розвитку, що прямо чи опосередковано впливають на стан безпеки в регіоні;

- сприяння роботі громадських рад та інших консультативно-дорадчих

органів при органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування;

- створення умов для проведення громадських експертиз діяльності

органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, громадських

антикорупційних експертиз проектів нормативно-правових актів та

забезпечення врахування їх рекомендацій тощо.

Тісний зв'язок спеціальних суб'єктів реалізації правоохоронної функції держави з громадськими формуваннями та населенням забезпечує достатньо високу ефективність діяльності, спрямованої на запобіган-

ня вчиненню правопорушень, підтримання належного стану законності та правопорядку в державі. Серед пріоритетних напрямів реалізації інституціями громадянського суспільства правоохоронної функції держави (як самостійно, так і спільно з іншими суб'єктами), які визначені на законодавчому рівні, слід виділити такі: забезпечення державної безпеки; охорона державного кордону та забезпечення встановленого прикордонного режиму; протидія правопорушенням (зокрема, тероризму, корупції та торгівлі людьми); протидія насильству в сім'ї; забезпечення безпеки дорожнього руху тощо [8].

Децентралізація державної влади в Україні значно змінила підхід до реалізації усіх її функцій, адже повноваження органів місцевої влади, місцевого самоврядування стали значно розширені, збільшилась можливість впливати на глобальні проблеми регіонів. Крім того, обсяг питань, які вирішують ці органи у сфері забезпечення громадської безпеки як форми реалізації правоохоронної функції держави значно змінився. Так, місцеве самоврядування може здійснювати правоохоронну функцію відповідно до законодавства, шляхом нормотворчої діяльності, п. 44 ч. 1 ст. 26 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» [9] відносить до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад встановлення відповідно до законодавства правил з питань благоустрою території населеного пункту, забезпечення в ньому чистоти і порядку, торгівлі на ринках, додержання тиші в громадських місцях. Відповідальність за порушення правил, встановлених сільськими, селищними, міськими радами, передбачена ст. 152, 159 і 182 КпАП України. Місцеві ради активно працюють у даному напрямі, встановлюючи певний порядок обліку та видачі дозволу на розміщення ринків та торговельних майданчиків, здійснюючи нормативне регулювання порядку забезпечення тиші у громадських місцях і забезпечення нормального відпочинку громадян, визначаючи місця, в яких забороняється роздрібна торгівля алкогольними напоями або тютюновими виробами тощо. До нормотворчої форми діяльності тісно примикає розробка і прийняття різного роду місцевих програм і планів. Ці документи є декларативно-нормативними актами, оскільки визначають такі цілі й завдання органів місцевого самоврядування на певний період, досягнення яких стає юридичним обов'язком зазначених органів. Найсуттєвішими у досліджуваній сфері є, безумовно, програми профілактики злочинності, якими передбачаються конкретні заходи, що здійснюються підрозділами Національної поліції спільно з органами прокуратури, виконавчими органами місцевих рад тощо. Правозастосовча форма реалізується через прийняття рішень ради індивідуального характеру, висновків і рекомендацій постійних комісій ради, рішень президій обласної, районної ради. У діяльності виконкомів правозастосовча форма здійснюється шляхом прийняття рішень з питань організаційної й поточної роботи, а також діяльності щодо виконання законодавства України та рішень місцевих рад. Контрольні функції місцевого самоврядування також дуже важливі для виконання правоохоронної функції держави, так відповідно до ст. 38 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» [9] до повноважень сільських, селищних, міських виконавчих органів місцевого самоврядування належить здійснення контролю за забезпеченням громадського порядку під час проведення зборів, мітингів, маніфестацій і демонстрацій, спортивних, видовищних та інших масових заходів. Крім того, контрольна форма діяльності може полягати у заслуховуванні повідомлень керівників органів внутрішніх справ про їх діяльність щодо охорони громадського порядку на відповідній території та порушення перед відповідними органами вищого рівня питання про звільнення з посади керівників цих органів у разі визнання їх діяльності незадовільною. Під особливим контролем органів місцевого самоврядування перебуває стан громадського порядку й законності. На пленарних засіданнях місцевих рад регулярно заслуховуються звіти керівників правоохоронних органів про хід виконання комплексної програми профілактики злочинності. За результатами таких звітів приймаються відповідні рішення [10, с., с. 73, 74]. Існують й інші не менш важливі

форми реалізації забезпечення громадської безпеки місцевим самоврядуванням, що підтверджує їх важливе значення для реалізації правоохоронної функції держави. Під час війни на місцеве самоврядування покладається значно більше навантаження. Не рідко доводиться приймати рішення та працювати в екстремальних умовах, забезпечувати нагальні потреби громади на територіях, наближених до зони ведення бойових дій, взаємодіяти із міжнародними організаціями тощо. Відповідно до статті 4 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» [3] на територіях, на яких введено воєнний стан, для забезпечення дії Конституції та законів України, забезпечення разом із військовим командуванням запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, оборони, цивільного захисту, громадського порядку та безпеки, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян можуть утворюватися тимчасові державні органи – військові адміністрації.

Висновки

Охорона та регулювання суспільних відносин – саме це і є основним покликанням права. Охоронна функція права зумовлена соціальним призначенням напряму правового впливу, націленого на охорону загальнозначущих, найголовніших суспільних відносин, їх недоторканість [11, с. 51]. Охоронна діяльність держави спрямовується на охорону самого права, оскільки від цього напряму залежить ефективність його функціонування, а охоронна функція права сприяє охороні наявних суспільних відносин. Таким чином, право охороняє відносини, які виникають в суспільстві, та тим самим утворює юридичне підґрунтя для діяльності правоохоронних органів і функціонування правоохоронної системи взагалі [12, с. 104]. Саме забезпечення громадської безпеки спрямоване на дотримання прав і свобод людини та громадянина, підтримання правопорядку, шляхом застосування заходів, передбачених законодавством. Суб'єкти забезпечення громадської безпеки виконують не що інше, як правоохоронні функції, направлені на збереження спокою населення, надання захисту від протиправних посягань. Звичайно, виконання правоохоронної функції здебільшого покладено на правоохоронні органи, до компетенції яких входить безпосереднє здійснення повноважень із дотримання законності та правопорядку, проте, як зазначалося вище, проаналізувавши діяльність суб'єктів забезпечення громадської безпеки, виявляється, що правоохоронну функцію держави виконують й інші державні та приватні органи, організації, які своїми діями можуть вплинути на стан безпеки в державі, створити умови для дотримання правопорядку тощо. Війна Російської Федерації проти України разом із негативними наслідками, мобілізувала усі без виключення державні органи та структури, в тому числі суб'єктів забезпечення громадської безпеки. Для належного виконання ними правоохоронної функції значно розширено повноваження, змінено підходи до взаємодії між собою, прискорився обмін досвідом із іноземними правоохоронними органами тощо.

Література

1. Бандурка А. М. Судебные и правоохранительные органы Украины. Харьков : Университет внутренних дел, 1999. 349 с.

2. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text

3. Про правовий режим воєнного стану: Закон України № 389 від 12.05.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text

4. Про прокуратуру : Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18

5. Кримінальний кодекс України : Кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14

6. Макарчук В. В. Характеристика правоохоронних органів, як суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки й оборони держави / В. В. Макарчук // Юридичний науковий електронний журнал. – № 1. – 2021. – С.

21-24 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.lsej.org.ua/1_2021/5.pdf

7. Бандурка О.М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : монографія / О.М Бандурка.– Харків: Золота миля, 2012. – 620 с.

8. Безпалова О. І. Особливості участі інституцій громадянського суспільства у процесі реалізації правоохоронної функції держави / О. І. Безпалова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:G9GWCIFYgRAJ:univd.edu.ua/science-issue/issue/106+&cd=1&hl=ru&ct=clnk&gl=ua

9. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text

10. Гудзь Т. І. Форми реалізації правоохоронної функції місцевого самоврядування / Т. І. Гудзь // Право і суспільство. – 2011. - № 3. – С. 71-75

11. Крегул Ю.І. Адміністративне право і процес : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2012. – 223 с.

12. Дудченко О. Ю. Правоохоронна функція як одна з форм реалізації державної влади / О. Ю. Дудченко // Правова позиція, № 3 (24), 2019. – С. 102-108

Yevdokimenko Serhii Anatoliiovych

THEORETICAL AND PRACTICAL ISSUES OF IMPLEMENTING LAW ENFORCEMENT FUNCTION OF THE STATE BY ENTITIES ENSURING PUBLIC SAFETY

The issue of establishing law enforcement agencies and their place in the implementation of the law enforcement function of the state has been considered. Particular attention has been paid to the interaction and cooperation of law enforcement agencies with other public and private agencies, organizations that directly or indirectly perform the law enforcement function of the state. The author has singled out specific features of law enforcement agencies' activities in terms of the martial law. The importance of such interaction in crime prevention and other preventive activities of law enforcement agencies has been noted. The emphasis has been placed on the need to improve the regulatory legal framework for the interaction between entities that ensure public safety, avoiding a formal approach to the indicated issue. The author has noted the possibility of involving the public in ensuring public safety and, consequently, performing the law enforcement function of the state. The ways of public participation in the formation of state policy in the law enforcement sphere have been determined; the priority directions for the implementation of the law enforcement function of the state by the institutions of civil society have been distinguished. The issues concerning the powers of local authorities, local self-government in the implementation of the law enforcement function of the state have been highlighted; the forms of participation of local authorities in ensuring public safety have been singled out. The author has noted the importance of the participation of local self-government and local executive agencies in crime prevention as one of the components of the implementation of the law enforcement function of the state. Changes in operation approaches of local self-governments and local executive agencies in terms of the introduction of the martial law in Ukraine have been indicated.

Key words: law enforcement function of the state, public safety, entities ensuring public safety, interaction, special entities, public, local self-government, local authorities.